

Byla C-94/20

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą santrauka pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 98 straipsnio 1 dalį

Gavimo data:

2020 m. vasario 25 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Landesgericht Linz (Austrija)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2020 m. vasario 6 d.

Pareiškėjas ir kita apeliacinio proceso šalis:

KV

Atsakovė ir apeliantė:

Land Oberösterreich

Pagrindinės bylos dalykas

Socialinė pašalpos gyvenamajam būstui išmoka trečiųjų valstybių piliečiams, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, tik pateikus pagrindinių vokiečių kalbos žinių įrodymą – Suderinamumas su Sąjungos teise – Diskriminacija dėl rasės arba etninės kilmės

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą dalykas ir teisinis pagrindas

Sąjungos teisės aiškinimas; SESV 267 straipsnis

Prejudiciniai klausimai

1. Ar Direktyvos 2003/109/EB 11 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad pagal jį draudžiama tokia nacionalinės teisės nuostata, kaip *Oberösterreichisches Wohnbauförderungsgesetz* (Aukštutinės Austrijos gyvenamųjų pastatų statybos finansavimo įstatymas, toliau – *oöWFG*) 6 straipsnio 9 ir 11 dalys, pagal kurias Sąjungos piliečiams, EEE valstybės

piliečiams ir šeimos nariams, kaip jie suprantami pagal Direktyvą 2004/38/EB, socialinė pašalpos gyvenamajam būstui išmoka, kurios tikslas yra palengvinti per didelę išlaidų būstui naštą, skiriama nereikalaujant įrodyti kalbos žinių, o iš trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2003/109/EB, reikalaujama tam tikru būdu įrodyti pagrindines vokiečių kalbos žinias, nors ekstremaliose socialinėse situacijose atsidūrusių asmenų pragyvenimo minimumui (įskaitant būsto poreikį) užtikrinti yra skirta kita socialinė išmoka (poreikiams patenkinti reikalingų minimalių išteklių garantija pagal *Oberösterreichisches Mindestsicherungsgesetz* (Įstatymas dėl minimalių išteklių garantijos Aukštutinėje Austrijoje)?

2. Ar Direktyvos 2000/43/EB 2 straipsnyje įtvirtintą „tiesioginės ar netiesioginės diskriminacijos“ dėl „rasės ar etninės priklausomybės“ draudimą reikia aiškinti taip, kad juo draudžiama nacionalinės teisės nuostata, kaip *oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalys, pagal kurią Sąjungos piliečiams, EEE valstybės piliečiams ir šeimos nariams, kaip jie suprantami pagal Direktyvą 2004/38/EB, socialinė išmoka (pašalpa gyvenamajam būstui pagal *oöWFG*) skiriama nereikalaujant įrodyti kalbos žinių, o iš trečiųjų valstybių piliečių (įskaitant trečiųjų valstybių piliečius, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2003/109/EB) reikalaujama tam tikru būdu įrodyti pagrindines vokiečių kalbos žinias?
3. Jeigu atsakymas į antrąjį klausimą būtų neigiamas:

Ar Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnyje įtvirtintą diskriminacijos dėl etninės kilmės draudimą reikia aiškinti taip, kad juo draudžiama nacionalinės teisės nuostata, kaip *oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalys, pagal kurią Sąjungos piliečiams, EEE valstybės piliečiams ir šeimos nariams, kaip jie suprantami pagal Direktyvą 2004/38/EB, socialinė išmoka (pašalpa gyvenamajam būstui pagal *oöWFG*) skiriama nereikalaujant įrodyti kalbos žinių, o iš trečiųjų valstybių piliečių (įskaitant trečiųjų valstybių piliečius, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2003/109/EB) reikalaujama tam tikru būdu įrodyti pagrindines vokiečių kalbos žinias?

Nurodytos Bendrijos teisės nuostatos

2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB

2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso, konkrečiai jos 11 straipsnis

2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 2000/43/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės, konkrečiai jos 1–3 straipsniai

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija, konkrečiai jos 21, 34, 51 ir 52 straipsniai

Nurodytos nacionalinės teisės nuostatos

Oberösterreichisches Wohnbauförderungsgesetz (Aukštutinės Austrijos gyvenamųjų pastatų statybos finansavimo įstatymas, toliau – *oöWFG*), konkrečiai 6 straipsnio 9 dalis, 11, 23 ir 24 straipsniai

Oberösterreichisches Antidiskriminierungsgesetz (Aukštutinės Austrijos nediskriminavimo įstatymas, toliau – *oöADG*), 1–4 straipsniai ir 8 straipsnis

Oberösterreichische Wohnbeihilfen-Verordnung (Aukštutinės Austrijos nutarimas dėl pašalpų gyvenamajam būstui), konkrečiai 2–4 straipsniai

Oberösterreichisches Mindestsicherungsgesetz (Įstatymas dėl minimalių išteklių garantijos Aukštutinėje Austrijoje, toliau – *oöBMSG*), konkrečiai 1, 4, 5, 6, 7, 8 ir 13 straipsniai

Bylos aplinkybių ir proceso santrauka

- 1 1981 m. gimęs pareiškėjas, Turkijos pilietis, nuo 1997 m. gyvena Austrijoje ir yra „trečiosios valstybės pilietis, kuris yra ilgalaikis gyventojas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2003/109. Jis gyvena su žmona ir trimis vaikais Aukštutinės Austrijos federalinėje žemėje ir iki 2017 m. pabaigos gavo pašalpą gyvenamajam būstui pagal *oöWFG*. Nuo 2018 m. sausio 1 d. norint gauti pašalpą gyvenamajam būstui pagal *oöWFG* 6 straipsnio 9 dalies 3 punktą ir 11 dalį iš trečiųjų valstybių piliečių – kitaip nei iš Sąjungos piliečių, EEE valstybės piliečių ir šeimos narių, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2004/38/EB – reikalaujama pateikti tam tikrų pagrindinių vokiečių kalbos žinių įrodymą. Pareiškėjas moka vokiečių kalbą reikalaujamu lygiu, tačiau neturi jokių nustatytų oficialių dokumentų, tad jo paraiška gauti pašalpą gyvenamajam būstui buvo atmesta. Jis atitinka visas kitas sąlygas ir gautų pašalpą būstui, jei būtų EEE pilietis.
- 2 Pareiškėjas reikalauja Aukštutinės Austrijos žemės atlyginti nuo 2018 m. sausio iki lapkričio mėn. negautos pašalpos gyvenamajam būstui dydžio žalą, t. y. 281,54 EUR už mėnesį, ir neturtinę 1 000 EUR dydžio žalą. Savo reikalavimą jis grindžia *oöADG* 8 straipsniu.
- 3 Pirmosios instancijos teismas patenkino visus reikalavimus. Aukštutinė Austrija dėl šio sprendimo pateikė apeliacinį skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui.

- 4 Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad pašalpa gyvenamajam būstui yra esminė išmoka, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/109 11 straipsnio 4 dalį. Teismas taip pat nusprendė, kad reikalavimas įrodyti vokiečių kalbos žinias yra neobjektyvus ir diskriminuoja pareiškėją dėl jo „etninės priklausomybės“.

Svarbiausi pagrindinės bylos šalių argumentai

- 5 Pareiškėjas nurodė, kad *oöWFG* 6 straipsnio 9 dalies 3 punktu ir 11 dalimi jam dėl etninės priklausomybės be jokio objektyvaus pateisinimo sukuriamos mažiau palankios sąlygos. Be to, pašalpa gyvenamajam būstui yra esminė išmoka, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/109 11 straipsnio 4 dalį.
- 6 Aukštutinės Austrijos nuomone, nevienodo požiūrio dėl etninės priklausomybės nėra, vokiečių kalbos reikalavimas yra objektyviai pagrįstas, o pašalpa gyvenamajam būstui nėra esminė išmoka, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2003/109/EB.

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą motyvų santrauka

Prejudicinių klausimų tarpusavio ryšys

- 7 Į pirmąjį ir antrąjį klausimus reikėtų atsakyti atskirai. Tuo atveju, jei pašalpa gyvenamajam būstui turėtų būti laikoma esmine išmoka, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/109 11 straipsnio 4 dalį, pagal Sąjungos teisę ji turi būti skiriama pareiškėjui vien dėl šios priežasties, neatsižvelgiant į tai, ar esama ir diskriminacijos. Vis dėlto pareiškėjas reikalauja ne tik negautos pašalpos gyvenamajam būstui, bet ir atlyginti neturtinę žalą dėl diskriminacijos etninės priklausomybės pagrindu.
- 8 Tuo atveju, jei pašalpa gyvenamajam būstui neturėtų būti laikoma esmine išmoka, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/109 11 straipsnio 4 dalį, vis dėlto neatmestina, kad *oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalių nuostatomis yra neleistinai diskriminuojama, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/43, arba pažeidžiama Pagrindinių teisių chartija. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas daro prielaidą, kad Aukštutinė Austrija, naudodamasi Direktyvos 2003/109 11 straipsnio 4 dalyje nustatyta išimtimi ir rengdama tokią nuostatą, privalo laikytis kitų Sąjungos teisės reikalavimų, pavyzdžiui, Direktyvos 2000/43 ir Pagrindinių teisių chartijos, ir nenustatyti diskriminuojančių kriterijų. Direktyvos 2003/109 5 konstatuojamojoje dalyje aiškiai nurodyta, kad valstybės narės šios direktyvos nuostatas turi įgyvendinti, be kita ko, be diskriminacijos rasės, odos spalvos, etninės ar socialinės kilmės, genetinių savybių ar kalbos pagrindu. Dėl šios priežasties prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas mano, kad klausimą, ar *oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalimis pažeidžiama Direktyva 2000/43 ar Pagrindinių teisių chartija, taip pat reikia nagrinėti neatsižvelgiant į Direktyvos 2003/109 11 straipsnį.

- 9 Dėl Direktyvos 2000/43 ir Pagrindinių teisių chartijos tarpusavio santykio prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas daro prielaidą, kad Teisingumo Teismas į Direktyvos 2000/43 taikymo sritį patenkančią diskriminaciją visų pirma vertina atsižvelgdamas į šią direktyvą, o Pagrindinių teisių chartija remiasi tik tuo atveju, jei padaro išvadą, kad pagrindinės bylos faktinės aplinkybės nepatenka į antrinės teisės akto, kuriuo sukonkretinami Pagrindinių teisių chartijoje nustatyti diskriminacijos draudimai, taikymo sritį (žr., pavyzdžiui, Teisingumo Teismo sprendimą *Küçükdeveci*, C-555/07).
- 10 Nagrinėjamoje byloje tikėtina, kad Direktyva 2000/43 netaikoma pirmiausia atsižvelgiant į šios direktyvos 3 straipsnio 2 dalį. Vis dėlto, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, tai nebūtinai turėtų reikšti, kad taip pat nesama Pagrindinių teisių chartijoje draudžiamos diskriminacijos, be kita ko, todėl, kad Pagrindinių teisių chartijoje nėra Direktyvos 2000/43 3 straipsnio 2 dalį atitinkančios nukrypti leidžiančios nuostatos. Dėl Direktyvos 2000/43 3 straipsnio 2 dalies, be kita ko, kyla klausimas, ar netiesioginė diskriminacija dėl etninės priklausomybės (susiejus su pilietybės kriterijumi), kuri kitu atveju patektų į šios direktyvos taikymo sritį, pagal šią nuostatą iš tikrųjų neįtraukiama į direktyvos taikymo sritį, ar direktyvos 3 straipsnio 2 dalyje nurodytais atvejais negali būti netiesioginės diskriminacijos dėl etninės priklausomybės, todėl šią nuostatą reikia suprasti kaip paprastą paaiškinimą.
- 11 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas taip pat mano, kad *oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalys gali prieštarauti Sąjungos teisei dėl Pagrindinių teisių chartijos pažeidimo, net jei tokia nuostata nėra draudžiama nei pagal Direktyvą 2003/109, nei pagal Direktyvą 2000/43, juo labiau kad šiomis direktyvomis negali būti ribojama Pagrindinių teisių chartijoje nustatyto nediskriminavimo principo taikymo sritis (žr., pavyzdžiui, generalinės advokatės J. Kokott išvados byloje *Test-Achats*, C-236/09, 29 ir 30 punktus).

„Esminės išmokos“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/109 11 straipsnio 4 dalį

- 12 Aukštutinės Austrijos parlamento Būsto, statybos teisės ir gamtos apsaugos komiteto nuomone, pašalpa gyvenamajam būstui nėra esminė socialinės paramos išmoka, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/109 11 straipsnio 4 dalį. Šios direktyvos reikalavimai dėl esminių išmokų reglamentuoti *oöBMSG*. 2013 m. pakeitime, be kita ko, buvo nustatyta, kad trečiųjų valstybių piliečiai per pastaruosius penkerius metus turi atitikti tam tikrus minimalių pajamų reikalavimus, o Austrijos piliečiams ir jiems prilygintiems asmenims šis reikalavimas nebuvo taikomas. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, taip šis komitetas išreiškė Aukštutinės Austrijos parlamento ketinimą pasinaudoti nukrypti leidžiančia nuostata Direktyvos 2003/109 11 straipsnio 4 dalyje. Vis dėlto trečiųjų valstybių piliečiams (įskaitant trečiųjų valstybių piliečius, kurie yra ilgalaikiai gyventojai) nebuvo visuotinai atimta galimybė gauti pašalpą gyvenamajam būstui, šiems asmenims tiesiog nustatytos papildomos sąlygos.

- 13 Esminių išmokų sąvoką Teisingumo Teismas nagrinėjo byloje Kamberaj, C-571/10, dėl Pietų Tirolio paramos gyvenamajam būstui išmokos. Teismas nurodė, kad ši sąvoka apima socialinės pagalbos ar socialinės apsaugos išmokas, skirtas padėti asmeniui patenkinti savo elementarius su maistu, gyvenamuoju būstu ir sveikata susijusius poreikius (91 punktą). Atsižvelgdamas į tai ir remdamasis Pagrindinių teisių chartijos 34 straipsniu, teismas nustatė kriterijus, kuriais vadovaudamasis nacionalinis teismas tolesniame procese turėjo įvertinti, ar parama gyvenamajam būstui gali būti laikoma esmine išmoka. Šiuo klausimu Teisingumo Teismas nusprendė, kad svarbūs yra paramos tikslas, dydis, skyrimo sąlygos ir vieta Italijos socialinės pagalbos sistemoje (92 punktą).
- 14 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas mano, kad šių principų negalima vienareikšmiškai taikyti Aukštutinės Austrijos pašalpai gyvenamajam būstui. Pašalpos gyvenamajam būstui tikslas – išvengti per didelės išlaidų būstui naštos. Pagal dydį ir skyrimo sąlygas tai yra parama išlaidoms būstui padengti, kuri priklauso, be kita ko, nuo pajamų, namų ūkyje dirbančių asmenų skaičiaus ir būsto dydžio ir negali viršyti 300 EUR. Pašalpa gyvenamajam būstui nėra skirta pašalpos gavėjo išlaidoms būstui visiškai padengti – paprastai ja padengiama išlaidų būstui dalis, kad mažas pajamas gaunantiems asmenims nereikėtų išleisti per didelės savo pajamų dalies tinkamam būstui.
- 15 Kita vertus, minimalių išteklių garantijos pagal (taikytinos redakcijos) *oöBMSG* tikslas – leisti gyventi oriai apskritai ekstremaliose socialinėse situacijose atsidūrusiems asmenims, taip pat tenkinti jų būsto poreikį. Šios garantijos teikimo sąlygos daug griežtesnės nei pašalpos gyvenamajam būstui gavimo sąlygos – ji gali būti suteikta tik pajamų negaunantiems arba labai mažas pajamas gaunantiems asmenims. Tai reiškia, kad socialinis nepriteklis turi būti daug didesnis. Dėl šios priežasties asmenys, kurie gauna mažas, bet pragyvenimą iš esmės užtikrinančias pajamas, kaip tai suprantama pagal minimalių išteklių garantijos suteikimo sąlygas, gali gauti pašalpą gyvenamajam būstui, bet negauna minimalių išteklių garantijos išmokų. Tam tikrais atvejais galima gauti ir pašalpą gyvenamajam būstui, ir minimalių išteklių garantiją (galbūt dalį sumos įskaitant). Vis dėlto šių dviejų socialinių išmokų tikslinės grupės nėra tapačios.
- 16 Visų pirma atsižvelgiant į šią reguliavimo sistemą prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui kyla klausimas, ar esmine išmoka, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2003/109 11 straipsnio 4 dalį, laikomos tik išmokos pagal *oöBMSG* (ir, jei taip, nuo kokių papildomų aplinkybių tai priklauso), ar ja laikoma ir pašalpa gyvenamajam būstui pagal *oöWFG*, nes šia pašalpa taip pat siekiama palengvinti per didelę išlaidų būstui naštą, nors šios pašalpos, kitaip nei minimalios išteklių garantijos, skyrimui netaikomas reikalavimas, kad atitinkamas asmuo būtų ekstremalioje socialinėje situacijoje.

Diskriminacija dėl „rasės ar etninės kilmės“, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2000/43

- 17 *oöADG* įgyvendinama Direktyva 2000/43, nors šiame įstatyme vietoj sąvokos „rasė arba etninė kilmė“ vartojama sąvoka „etninė priklausomybė“. Vis dėlto šios sąvokos reikšmė iš esmės turėtų būti tapati Sąjungos teisėje vartojamos sąvokos „rasė arba etninė kilmė“ reikšmei.
- 18 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo supratimu, trečiosios šalies pilietybės kriterijumi grindžiamas skirtingas vertinimas remiantis Direktyvos 2000/43 3 straipsnio 2 dalimi iš esmės nepatenka į šios direktyvos taikymo sritį (Teisingumo Teismo sprendimas *Kamberaj*, C-571/10, konkrečiai 48–50 punktai, taip pat Sprendimas *Jyske Finans*, C-668/15).
- 19 Tiesa, kyla klausimas, ar sąsaja su pilietybe tam tikromis sąlygomis vis dėlto gali reikšti netiesioginę diskriminaciją dėl etninės kilmės. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, sąsaja su formaliu pilietybės kriterijumi gali būti netiesiogiai siekiama tikslų, kurie galėtų būti laikomi netiesiogine diskriminacija dėl etninės kilmės.
- 20 Šioje byloje prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas nagrinėja nuostatą, kurioje ne tik daromas skirtumas remiantis trečiosios valstybės pilietybės kriterijumi, bet ir nustatomas su juo susijęs tam tikro lygio vokiečių kalbos žinių, kurios gali būti įrodytos tik tam tikrais konkrečiai apibrėžtais būdais, reikalavimas (*oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalys). Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančio teismo nuomone, neaišku, kaip turi būti kvalifikuojamas toks atvejis, visų pirma atsižvelgiant į direktyvos taikymo sritį ir nukrypti leidžiančią nuostatą Direktyvos 2000/43 3 straipsnio 2 dalyje.
- 21 Tuo atveju, jei reikėtų vertinti, ar *oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalyse nenustatyta netiesioginė ar „paslėpta“ diskriminacija, reikėtų išnagrinėti, ar šios nuostatos yra objektyviai pateisinamos, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2000/43 2 straipsnio 2 dalies b punktą. *oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalių tikslas buvo labiau apriboti trečiųjų valstybių piliečių galimybes gauti pašalpas gyvenamajam būstui, o konkrečiai dėl reikalavimo mokėti vokiečių kalbą iš esmės buvo argumentuojama, kad kalbos žinios yra svarbios socialinei integracijai.
- 22 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nuomone, diskutuotina, ar pašalpai gyvenamajam būstui gauti nustatytas reikalavimas įrodyti vokiečių kalbos žinias – ypač konkrečiai apibrėžta forma – gali būti laikomas objektyviai pateisinamu. Viena vertus, galėtų kilti abejonių, kodėl papildomai šalia kitų *oöWFG* reikalavimų, kuriais remiantis trečiųjų valstybių piliečiai bet kuriuo atveju gali gauti pašalpą gyvenamajam būstui tik su sąlyga, kad gyvena Austrijoje ilgiau nei 5 metus ir paprastai jau ilgą laiką dirba, turėtų reikėti kalbos reikalavimo. Kita vertus, būtent trečiųjų valstybių piliečiams, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, kaip tai suprantama pagal Direktyvą 2003/109, taikomą papildomą reikalavimą įrodyti vokiečių kalbos žinias galima laikyti abejotinu, nes šie asmenys bet kuriuo atveju

tam, kad įgytų minėtą statusą, turėjo būti įvykdę įvairias su integracija susijusias sąlygas, nustatytas Austrijos *Niederlassungs- und Aufenthaltsgesetz* (Įsikūrimo ir gyvenimo šalyje įstatymas) (Sąjungos teisės požiūriu žr. Direktyvos 2003/109 5 straipsnio 2 dalį). Be to, taip pat galėtų kilti abejonių, kodėl reikalaujama palyginti žemą vokiečių kalbos žinių lygį galima įrodyti tik įstatyme nustatytais konkrečiais oficialiais dokumentais.

Pagrindinių teisių chartijos reikalavimai

- 23 Tuo atveju, jei Teisingumo Teismas nuspręstų, kad Direktyva 2000/43 netaikytina pagrindinės bylos faktinėms aplinkybėms, visų pirma dėl jos 3 straipsnio 2 dalies, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui kyla klausimas, ar *oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalių nuostatos turi būti vertinamos atsižvelgiant į Pagrindinių teisių chartiją. Pagal Pagrindinių teisių chartijos 51 straipsnio 1 dalį jos turi būti laikomasi įgyvendinant Sąjungos teisę. Atsižvelgiant į jurisprudenciją, kuri buvo suformuota dėl Pagrindinių teisių chartijos taikymo srities, prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiančiam teismui atrodo akivaizdu, kad tokia nuostata, kaip *oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalys, gali būti suformuluota tik laikantis Pagrindinių teisių chartijos reikalavimų. Pagrindinių teisių chartija galėtų būti taikoma, be kita ko, dėl to, kad Sąjungos teisėje nustatyta, kada trečiųjų valstybių piliečiams, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, turi būti skiriamos socialinės išmokos, o pagrindinėje byloje nagrinėjamos nacionalinės teisės nuostatos gali būti laikomos šių principų išplėtimu (taip pat žr. Direktyvos 2003/109 5 konstatuojamąją dalį).
- 24 Pagrindinių teisių chartijos 21 straipsnyje, be kita ko, nustatytas diskriminacijos dėl etninės kilmės draudimas. Bet koks Pagrindinių teisių chartijos pripažintų teisių apribojimas turi būti numatytas įstatymo ir nekeisti šių teisių esmės, apribojimas remiantis proporcingumo principu galimas tik tuo atveju, kai jis būtinas ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingas kitų teisėms ir laisvėms apsaugoti (Pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnio 1 dalis).
- 25 Dėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo argumentų dėl *oöWFG* 6 straipsnio 9 ir 11 dalių objektyvaus pateisinimo daroma nuoroda į argumentus, susijusius su Direktyva 2000/43. Jie *mutatis mutandis* gali būti taikomi tikrinant proporcingumą pagal Pagrindinių teisių chartijos 52 straipsnio 1 dalį.